

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOKSEN TOIMINTASÄÄNTÖ

1.1.2012

Vahvistetaan otettavaksi käyttöön 1.1.2012
Pelastuslautakunta 5.10.2011

Pelastuslautakunnan toimintasäännön
muuttaminen, luku 10, **Pelastuslautakunta**
5.9.2012, 27§, muutos voimaan 1.10.2012

1.	TOIMINTASÄÄNNÖN TARKOITUS	3
2.	PELASTUSLAITOKSEN TEHTÄVÄT	3
3.	KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOKSEN ORGANISAATIO	4
4.	JOHTAMINEN	5
4.1.	PELASTUSTOIMEN NEUVOTTELUKUNTA	5
4.2.	JOHTORYHMÄT	5
4.3.	KEHITYSTYÖRYHMÄT	6
4.4.	PÄÄLLYSTÖPALAVERIT	6
4.5.	YHTEISTOIMINTA	6
5.	PELASTUSLAITOKSEN HALLINTO	7
6.	JOHTO JA KEHITTÄMISYKSIKÖ	7
7.	RISKIENHALLINNAN JA TEKNIIKAN TULOSYKSIKÖ	8
7.1.	TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE	8
7.2.	RISKIENHALLINNAN VASTUUALUE.....	9
8.	PELASTUSTOIMINNAN TULOSYKSIKÖ	10
8.1.	VALMIUSTOIMINNAN VASTUUALUE	10
8.2.	PELASTUSTOIMINNAN KEHITTÄMISEN VASTUUALUE	12
9.	ENSIHOIDON TULOSYKSIKÖ	12
10.	PELASTUSLAITOKSEN MUU ORGANISOINTI SEKÄ HENKILÖKUNNAN TEHTÄVÄT	13
11.	HANKINTOJEN SUORITTAMINEN JA LASKUJEN HYVÄKSYMINEN	13
12.	VAHINGONKORVAUKSET	13
13.	VOIMAANTULO	14

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

1. TOIMINTASÄÄNNÖN TARKOITUS

Toimintasäännön tarkoituksena on määritellä pelastuslaitoksen tehtävät, tulosyksiköt ja vastualueet, sekä niiden vastuuhenkilöiden tehtävät sen lisäksi, mitä muissa säädöksissä on määrätty.

Palvelutasopäätöksen, sopimuksen pelastustoimen järjestämisestä sekä pelastuslaitoksen toimintasäännön toteutuksesta ja niiden vaatimista järjestelyistä voidaan määrätä tarkemmin pelastusjohtajan tai hänen määräämänsä viranhaltijan päätöksillä.

Pelastuslaitoksen suorittamasta pelastustoiminnasta ja vaadittavasta toiminta- valmiudesta määrätään säädösten ja palvelutasopäätöksen lisäksi pelastusjohtajan vahvistamassa pelastustoiminnan toimintaohjeessa.

2. PELASTUSLAITOKSEN TEHTÄVÄT

Pelastuslaitos vastaa palvelutasopäätöksen mukaisesti tehtävistä, jotka pelastuslainsäädännössä on määritelty sille kuuluviksi, sekä muista erikseen sovitusta tehtävistä.

Pelastuslaitosta ohjaavina strategioina ovat pelastustoimen valtakunnallinen strategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös.

Pelastuslaitos voi huolehtia myös muista toimialaansa soveltuvista tehtävistä, jos niistä ei ole ilmeistä haittaa pelastuslainsäädännössä säädettyjen tehtävien hoitamiselle.

Pelastuslaitos tuottaa ensihoitopalveluita yhteistoimintasopimuksella Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle.

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

3. KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOKSEN ORGANISAATIO

Pelastustoimen alueen hallinnosta vastaa Hämeenlinnan kaupunki, jonka ylläpitämä pelastuslaitos vastaa pelastuslain määrittelemien tehtävien hoitamisesta Kanta-Hämeen pelastustoimen alueella.

Pelastustoimi toteutetaan alueellisesti lainsäädännön, sisäasiainministeriön päätösten ja ohjeiden sekä pelastuslautakunnan hyväksymän palvelutasopäätöksen mukaisesti. Ensihoitopalvelut toteutetaan sairaanhoitopiirin hyväksymän ensihoitopalvelun palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Tehtäviensä suorittamista varten pelastuslaitos organisoidaan johto- ja kehittämissyksikköön ja kolmeen maakunnalliseen tulosvastuulliseen tulosityksikköön, jotka ovat *riskienhallinnan ja tekniikan, pelastustoiminnan ja ensihoidon* tulosityksiköitä. Tulosityksiköitä johtavat pelastusjohtajan alaisuudessa toimivat tulosityksiköiden päälliköt (riskienhallinnan ja tekniikan tulosityksikön pelastuspäällikkö, pelastustoiminnan tulosityksikön pelastuspäällikkö ja ensihoitopalvelluiden tulosityksikön ensihoitopäällikkö).

Tulosityksiköiden päälliköt vastaavat tulosityksikkönsä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta sekä tulosityksikön vastuulle kuuluvien tehtävien suorittamisesta pelastustoimen ja yhteistoimintasopimusten mukaisilla alueilla.

Tulosityksiköiden eri vastuualueilla toimii tulosityksikön päällikön alaisuudessa vastuualueen päällikkö, joka vastaa vastuualueensa tehtävien suorittamisesta pelastustoimen sekä yhteistoimintasopimusten mukaisilla alueilla. Vastuualueiden päälliköillä on apunaan tehtävien suorittamista varten viranhaltijoita ja tarpeellinen määrä muuta henkilöstöä.

Muut päällystöviranhaltijat toimivat vastuualueiden päälliköiden alaisuudessa. Muun henkilöstön esimiehinä toimivat tehtäviin nimetyt päällystöviranhaltijat. Virkavastuullisina esimiehinä toimivat kuitenkin vastuualueiden päälliköt, kukin

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

oman vastuualueensa henkilöstöön nähden. Pelastusjohtaja ja tulosityksiköiden päälliköt voivat määrätä tapauskohtaisesti myös tästä poikkeavia järjestelyitä.

Tulosityksiköiden ja vastuualueiden tulee toimia keskenään hyvässä yhteistyössä. Tarvittavien tulosten aikaansaamiseksi käytetään pelastuslaitoksen voimavaroja joustavasti ja tehokkaasti, kokonaisuus huomioiden.

4. JOHTAMINEN

Kanta-Hämeen pelastuslaitosta johtaa pelastusjohtaja. Pelastusjohtajan tehtävistä ja toimivallasta on määrätty pelastuslautakunnan johtosäännössä.

4.1. PELASTUSTOIMEN NEUVOTTELUKUNTA

Sopijakuntien yhteistyöelimenä on neuvottelukunta, joka toimii neuvonantavana elimenä toiminnan suunnittelua, talousarviota, investointien valmistelua ja pelastustoimen palvelutason määrittelyä koskevissa asioissa.

Neuvottelukuntaan kuuluvat kaikkien sopijakuntien kunnanjohtajat tai heidän määräämänsä henkilöt. Neuvottelukunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

4.2. JOHTORYHMÄT

Pelastusjohtajan ja pelastuslaitoksen johtamisen apuna toimivat johtoryhmät. Pelastuslaitoksen johtoryhmään kuuluvat pelastusjohtaja, tulosityksiköiden päälliköt ja pelastusjohtajan kutsumat henkilöt.

Pelastuslaitoksen laajennettuun johtoryhmään kuuluvat pelastusjohtaja, tulosityksiköiden päälliköt, pelastusjohtajan kutsumat henkilöt sekä henkilöstön valitsevat henkilöstön edustajat.

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

Johtoryhmä työskentelee yhteistyössä henkilöstön kanssa saavuttaakseen pelastuslaitoksen tavoitteet.

Johtoryhmä kokoontuu pelastusjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan pelastusjohtajan sijaisen kutsusta.

4.3. KEHITYSTYÖRYHMÄT

Pelastuslaitoksen toiminnan kehittämistä ja suunnittelua varten voidaan perustaa tarvittavia kehitystyöryhmiä. Kehitystyöryhmien perustamisesta päättää pelastusjohtaja. Kehitystyöryhmät toimivat pelastusjohtajan tai tulostyksiköiden päälliköiden alaisuudessa.

4.4. PÄÄLLYSTÖPALAVERIT

Pelastusjohtaja kutsuu tarpeen mukaan koolle koko pelastuslaitoksen päällystöpalaverin.

4.5. YHTEISTOIMINTA

Pelastuslaitokselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja yhteistoiminnan kehittämiseksi pidetään tarpeellinen määrä tulostyksiköiden päälliköiden koolle kutsumia vastuualueiden työpaikkakokouksia.

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

5. PELASTUSLAITOKSEN HALLINTO

Toiminnan johtamisen vastuu on jaettu seuraavasti: pelastusjohtaja johtaa koko laitoksen toimintaa apunaan tulosyksiköiden päälliköt (pelastuspäälliköt ja ensihoitopäällikkö) ja hallintopalvelut. Kunkin tulosyksikön toimintaa johtaa siitä vastaava tulosyksikön päällikkö: pelastustoiminnan tulosyksikköä pelastustoiminnasta vastaava pelastuspäällikkö, riskienhallinnan ja tekniikan tulosyksikköä siitä vastaava pelastuspäällikkö ja ensihoitopalveluita ensihoitopäällikkö.

6. JOHTO JA KEHITTÄMISYKSIKKÖ

Johto- ja kehittämissyksikön tehtävänä on huolehtia Hämeenlinnan kaupungin konsernihallinnon kanssa yhteistyössä:

- pelastuslaitoksen talous-, hallinto-, arkistointi-, tilastointi- ja tilinpitotehtävistä sekä irtaimistosta,
- pelastuslautakunnan kokousten valmistelusta, asiakirjahallinnasta ja sihteerin tehtävistä,
- riittävällä ohjeistuksella ja neuvonnalla henkilöstöhallintoon ja palvelussuhteisiin liittyvistä tehtävistä,
- huolehtia tulosyksiköiden ja vastualueiden valmistelun pohjalta talousarvion, taloussuunnitelman ja toimintasuunnitelmien, toimintakertomusten valmistelusta ja toteutumisen seurannasta,
- huolehtia pelastuslaitoksen vakuutuksista,
- valvoa laitoksen vuokraamia kiinteistöjä ja niiden sopimuksia,
- huolehtia toiminnassaan tarvittavien rekisterien ylläpidosta.

Lisäksi yksikön tehtävänä on ohjata ja kehittää hallintoasioiden hoitamista sekä tulosyksiköiden ohjeistusta ja kehittämistä koko pelastuslaitoksen alueella.

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

7. RISKIENHALLINNAN JA TEKNIIKAN TULOYSYKSIKKÖ

Riskienhallinnan ja tekniikan tuloyksikköön kuuluvat teknisten palveluiden ja riskienhallinnan vastualueet.

Tuloyksikkö huolehtii valvontasuunnitelman mukaisesta valvontatoiminnasta, turvallisuusviestinnästä, nuohouspalveluista, kiinteistöistä, poistumisturvallisuudesta, omatoimisesta varautumisesta väestönsuojeluun, omatoimisesta varautumisesta, johon kuuluvat; turvallisuuskoulutus, pelastussuunnittelun ohjaus ja koordinointi, omatoimisen varautumisen organisointi sekä osaltaan varautumiskoulutuksen suunnittelu ja toteuttaminen siltä osin kuin se kuuluu pelastuslaitokselle.

Tuloyksikön päällikkö vastaa tuloyksikkönsä vastuulle kuuluvista palvelutasopäätöksen, valvontasuunnitelman sekä pelastusjohtajan määrittelemistä tehtävistä.

Viranhaltijoiden ja työntekijöiden tehtävistä ja ratkaisuvallasta määrätään tehtäväkuvauksissa.

7.1. TEKNISTEN PALVELUIDEN VASTUUALUE

Teknisiin palveluihin kuuluvat investoinnit, hankinnat, huoltotoiminta, kalusto ja korjaamopalvelut sekä kiinteistöjen hallinta. Hankinnoissa noudatetaan hyvää hallintotapaa, hankintalakia ja Hämeenlinnan kaupungin ohjeita. Erikoiskaluston hankinnassa pyritään yhteistyöhön muiden pelastuslaitosten kanssa. Teknisistä palveluista vastaa ja sitä kehittää tekninen päällikkö.

Vastuualueiden päälliköt ja muut esimiesasemassa toimivat vastaavat alueillaan tapahtuvasta kaluston käytöstä, kunnossapidosta sekä hallinnasta.

Teknisten palveluiden vastuualueen keskeisiä tehtäviä ovat:

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

- huolehtia pelastuslaitoksen toiminnassa tarvittavan kaluston, varusteiden, tietotekniikan ja tarvittavien ohjelmistojen suunnittelusta, hankinnasta, ylläpidosta, huollosta, sekä teknisten palveluiden kehittämistä yhdessä tulosityksiköiden kanssa,
- huolehtia osaltaan pelastuslaitoksen käyttöön osoitetuista tiloista ja kiinteistöistä,
- laatia ja ylläpitää kalusto- ja varusterekisterit sekä poistoluettelot,
- huolehtia vastuualueensa tehtäviin liittyvistä vakuutuksista.

7.2. RISKIENHALLINNAN VASTUUALUE

Riskienhallintaan kuuluvat toimialan ohjaus- ja valvontatehtävät, turvallisuusviestintä, pelastustoimelle kuuluva onnettomuuksien yleinen ehkäisy, paikallinen ja alueellinen turvallisuussuunnittelutyö, palontutkinta sekä nuohoustoiminta. Riskienhallinnan tehtäviä suorittaa sekä riskienhallinnan oma että muiden yksiköiden henkilöstö.

Riskienhallinnan vastuualueen keskeisiä tehtäviä ovat:

- turvallisuusviestinnän (= turvallisuusneuvontaa, turvallisuuskoulutusta, yleisötilaisuuksia ja joukkoviestintää) suunnittelu ja ohjaus,
- maankäytön ja rakentamisen ohjaus ja asiantuntijatehtävät,
- pelastustoimelle kuuluvat vaativat valvontatehtävät,
- paikalliseen turvallisuustyöhön osallistuminen,
- palontutkinta sekä nuohoustoimintaan liittyvät tehtävät

Koko pelastuslaitoksen henkilöstön tehtäviin kuuluvat turvallisuusviestintä, erityiskohteiden palotarkastukset, asuinrakennuksissa tehtävät palotarkastukset sekä tapahtumien ylimääräiset palotarkastukset.

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

8. PELASTUSTOIMINNAN TULOYSKSIKKÖ

Pelastustoiminnan tuloyksikköön kuuluvat valmiustoiminnan ja pelastustoiminnan kehittämisen vastuualueet. Tuloyksikkö huolehtii pelastustoiminnan valmiudesta, pelastustoiminnasta ja sen kehittämisestä sekä valmiussuunnittelusta. Valmiussuunnittelua on koko pelastuslaitosta koskeva valmiussuunnittelu ja sen ylläpito, laajamittaisen evakuoinnin valmistelu, varautuminen väestönsuojeluun sekä sopijakuntien valmiussuunnittelun ohjaus ja koordinointi. Sopijakuntien suunnitteluun osallistutaan erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti.

Tuloyksikön päällikkö vastaa tuloyksikkönsä vastuulle kuuluvista palvelutasopäätöksen, valvontasuunnitelman sekä pelastusjohtajan määrittelemistä tehtävistä.

Viranhaltijoiden ja työntekijöiden tehtävistä ja ratkaisuvallasta määrätään tehtäväkuvauksissa.

8.1. VALMIUSTOIMINNAN VASTUUALUE

Valmiustoiminnan vastuualue huolehtii pelastustoiminnan valmiuden ylläpitämisestä koko Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen alueella. Sille kuuluvat niin päätoimisesti kuin sivutoimisesti miehitettyjen paloasemien henkilöstöön ja arkeen liittyvät kysymykset. Valmiustoiminta seuraa ja järjestee henkilöstövahvuuksia, sen päällystöviranhaltijat toimivat paloasemiensa lähiesimiehinä ja yhteyshenkilöinä, jotka välittävät tarpeet oikeille toimijoille. Lisäksi valmiustoiminnan viranhaltijat toimivat sopimuspalokuntien yhteyshenkilöinä huolehtien, että sopimuspalokuntien tarpeet ja kysymykset ohjautuvat oikeille toimijoille ja että niihin reagoidaan.

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

Lisäksi se vastaa operatiivisen toimintaan osallistuvan henkilöstön työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisten terveystarkastusten sekä työ- ja toimintakykytestausten järjestämisestä, valvonnasta ja raportoinnista.

Valmiustoimintaa johtaa palopäällikkö, joka on esimies vastualueen päällystöviranhaltijoille. Lisäksi hän toimii koko vastualueensa henkilöstön virkavastuullisena esimiehenä. Päällystöviranhaltijat, joille on vastuutettu pää- ja sivutoimisia paloasemia, toimivat niiden henkilöstön esimiehinä. Sopimuspalokunnista vastaaviksi nimetyt päällystöviranhaltijat toimivat näiden sopimuspalokuntien ensisijaisina yhteyshenkilöinä. Valmiustoiminta tukeutuu muihin vastuualueisiin ja toteuttaa muilta vastuualueilta saamia tehtäviä.

Pelastuslaitoksella on sopimukset alueella toimivien vapaaehtoisten palokuntien, sotilaspalokuntien ja teollisuuspalokuntien kanssa. Vakinaisen henkilöstön lisäksi pelastustoimintaan osallistuvat toimenpidepalkkainen henkilöstö ja sopimuspalokuntalaiset. Vastuualue huolehtii palokuntasopimusten toteutumisesta, *pelastusalalla toimivien yhdistysten ja pelastuslaitoksen välisten sopimusten toteutumisesta* sekä sivutoimisen henkilöstön työsopimuksista. Tulosyksikön pelastuspäällikkö allekirjoittaa palokuntasopimukset ja pelastusalalla toimivien yhdistysten sopimukset, sekä ohjaa ja valvoo toimintaa koko Kanta-Hämeen alueella.

Valmiustoiminnan vastualueen palokunnista ja pelastustoimintaan osallistuvista resursseista muodostetaan toimintavalmiusohjeen ja pelastustoimintaohjeen mukaiset pelastustoimintaan osallistuvat muodostelmat, joilla on pelastustoiminnan toimintavalmiudesta sekä pelastustoiminnasta vastaavat ennalta nimetyt johtajat.

Varsinaisesta pelastustoiminnasta vastaa päällystöpäivystäjä (P3, P30), päällikköpäivystäjä (P2) tai pelastusjohtaja (P1) tehtäviensä mukaisesti.

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

8.2. PELASTUSTOIMINNAN KEHITTÄMISEN VASTUUALUE

Pelastustoiminnan kehittäminen tuottaa niitä suunnitelmia ja palveluita, joita valmiustoiminnan vastuualueen henkilöstö tarvitsee selviytyäkseen pelastustoiminnan tehtävistä. Se toimii tiiviissä yhteistyössä muiden yksiköiden ja vastuualueiden kanssa.

Vastuualuetta johtaa palopäällikkö, joka on esimies vastuualueen päällystöviranhaltijoille. Lisäksi hän toimii koko vastuualueensa henkilöstön virkavastuullisena esimiehenä.

Pelastustoiminnan kehittämisen vastuualueen keskeisiä tehtäviä ovat:

- operatiivinen suunnittelu (mm. johtamis-, sammutusvesi-, öljyntorjunta- ja suuronnettomuussuunnitelmat sekä pelastustoimintaohje)
- varautumiseen liittyvä valmiussuunnittelu ja viranomaisyhteistyö, väestön varoittaminen ja evakuointi
- palokuntien perus- ja täydennyskoulutus sekä sisäinen koulutus,
- viestiliikenne, tietotekniikka ja hälyttäminen
- pelastustoiminnan johtamisjärjestelyt ja –valmius
- yhteistoimintasopimusten valmistelu

9. ENSIHOIDON TULOYSYKSIKKÖ

Ensihoidon tulosityksikön ensihoitopäällikkö vastaa sopimusten mukaisten ensihoito-, ja ensivastetehtävien suorittamisesta pelastustoimen alueella. Ensihoitopäälliköllä on apunaan tehtävien suorittamista varten lääkintäpäällikkö, lääkintämestarit ja tarpeellinen määrä muuta ensihoitohenkilöstöä.

Tulosityksikön päällikkö vastaa tulosityksikkönsä vastuulle kuuluvista yhteistoimintasopimuksen sekä pelastusjohtajan määrittelemistä tehtävistä.

Viranhaltijoiden ja työntekijöiden tehtävistä ja ratkaisuvallasta määrätään tehtäväkuvauksissa.

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

10. PELASTUSLAITOKSEN MUU ORGANISOINTI SEKÄ HENKILÖKUN- NAN TEHTÄVÄT

Pelastusjohtaja päättää tehtäväalueiden (KP 1 –taso) sisäisistä käyttösuunnitelmamuutoksista.

Kunkin henkilön asema, vastuu ja tehtävät määritellään tuloskeskustelun ja tarvittaessa henkilö- ja tehtävämuutosten yhteydessä, ellei tehtäviä ole määrätty johtosäännössä, toimintasäännössä tai siihen perustuvassa pelastusjohtajan päätöksessä.

Esimies laatii kullekin päällystöviranhaltijalle tehtäväkuvauksen. Pelastusjohtaja määrää tarvittaessa tulosyksiköiden ja vastuualueiden välisestä työnjaosta ja tehtävistä.

Pelastusjohtaja päättää pelastuspäälliköiden ja ensihoitopäällikön sijoituspaikasta ja tarvittaessa niiden siirtämisestä pelastustoimen alueella.

Tulosyksikön päällikkö päättää tulosyksikkönsä henkilöstön sijoituspaikasta ja tarvittaessa niiden siirtämisestä pelastustoimen alueella.

11. HANKINTOJEN SUORITTAMINEN JA LASKUJEN HYVÄKSYMINEN

Hankintojen suorittamisesta ja laskujen hyväksymisestä säädetään kaupungin hallintosäännössä.

12. VAHINGONKORVAUKSET

Viranhaltijoiden oikeudessa päättää sattuneen vahingon tai työhön liittyvän haitan korvaamisesta noudatetaan seuraavia verottomia rajoja:

- Pelastusjohtaja 10 000 €
- Tulosyksikön päälliköt 5 000 €
- Vastuualueen päälliköt 3 000 €

KANTA-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

Toimintasääntö

13. VOIMAANTULO

Tämä toimintasääntö tulee voimaan 1.1.2012 ja kumoaa samalla pelastuslautakunnan 3.12.2009 vahvistaman toimintasäännön.

